

K U R S P L A N

Samhällsvetenskap med inriktning mot polisiärt arbete.

Social science in the field of police work

Kurskod	0PX10U
Beslutsdatum	2009-11-19
Beslutande organ	Styrelsen Polisutbildningen Växjö universitet
Gäller från	2010-01-01
Undervisningsspråk	Svenska
Ämne	Beteendevetenskap (grupp sociologi, socialpsykologi), juridik, poliskunskap, färdighetsämnen
Högskolepoäng/ ECTS-poäng	30 (varav Rättens grunder inkl straffrätt 7,5 hp)
Nivå	Grundnivå
Fördjupning	G1, grundkurs
Inplacering i utbildnings- systemet	Kursen ingår i Polisutbildningen. 120 poäng. (Uppdragsutbildning från Rikspolisstyrelsen). Kursen utgör första terminen på Polisutbildningen.
Förkunskaper	Kursen kräver att den studerande är antagen till polisutbildningen, 120 poäng.
Förväntade lärande- resultat	Innehåll och förväntade läranderesultat
Innehåll	<p>Delkurs 1. Introduktion till utbildningsprogrammet och yrkesrollen som polis (1,5 p)</p> <p>Innehåll: Polisutbildningens program och upplägg introduceras. Frågor om lärande och studieteknik tas upp liksom studiesociala frågor. Grupp psykologiska teorier och begrepp behandlas, dels i syfte att ge grundläggande förståelse för att arbeta i grupp och dels som introduktion inför den fortsatta utbildningen. Kursen ger också en första introduktion till yrkesrollen som polis med tillfälle att reflektera kring denna roll.</p> <p>Förväntade läranderesultat Den studerande skall efter genomgången kurs:</p> <ul style="list-style-type: none">- ha kunskap om grundläggande etiska perspektiv i

polisarbetet

- ha kunskap och kunna visa förståelse för arbetsgruppers dynamik och utveckling
- ha förvärvat grundläggande färdigheter i muntlig framställning

Delkurs 2. Rättens grunder med särskild inriktning mot straffrätt (7,5 hp)

Innehåll:

Momentet behandlar grunderna i den svenska rättsordningen och tar upp viktiga juridiska metodfrågor. Detta innefattar bland annat rättsordningens indelning i olika rättsområden, rättskällorna, lagstiftningsprocessen och grundläggande rättsprinciper. Vidare behandlas grundläggande process- och förvaltningsrättsliga frågor. Kunskap om svenska rättsinformationssystem delges samtidigt som förmågan att använda dessa liksom juridisk metod i övrigt övas. Kursen omfattar också grundläggande folkrätt med tonvikt på frågor om mänskliga rättigheter. Härvid behandlas bland annat den rättsliga relationen mellan internationella relationer och svensk lagstiftning. De principer för den demokratiska rättstaten som formulerats i internationella rättskonventioner och i den svenska regeringsformen diskuteras, liksom polisens uppgift att försvara och upprätthålla dessa rättigheter samtidigt som den har särskilda befogenheter att i olika situationer inskränka den enskildes rätt. Även rättigheternas genomslag i offentlighetsreglerna och i förvaltningsförfarandet behandlas. Straffrätten omfattar en genomgång av straffrättens allmänna delar och några vanliga brottstyper, särskilt vad avser brott mot liv och hälsa. Därtill behandlas några viktiga straffteorier samt det svenska påföljdssystemet. Etiska aspekter på rättsordningen och lagstiftningen lyfts fram genom att bakomliggande värdegrunder diskuteras.

Förväntade läranderesultat

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- ha kunskap om rättsordningen, juridisk metod, straffrätts- och offentlighetsprinciperna
- ha kunskap om grundläggande folkrätt med inriktning mot mänskliga rättigheter
- ha förmåga att på ett rättssäkert sätt tolka rättsregler, bland annat utifrån de etiska överväganden som ligger bakom dem

Delkurs 3. Statsvetenskap (3 p)

Innehåll:

Momentet behandlar polismaktens önskvärda och faktiska roll i en demokratisk rättstat. Såväl den svenska konstitutionen som polisens position i den offentliga sektorn, Rikspolisstyrelsens organisation, riksdagens och regeringens styrning av polismyndigheterna samt värden såsom, demokrati

och rättsäkerhet analyseras. Rättshistoria presenteras och några överstatliga rättskällor diskuteras. Den enskilde polisens autonomi och roll i det vardagliga arbetet behandlas och problematiseras. Framförallt betonas att värden, såsom demokrati och rättsäkerhet, måste tillgodoses när den enskilde polisen utnyttjar sin autonomi. I slutet av kursen görs en jämförelse mellan svenskt rättsväsende och ett urval av europeiska, amerikanska, afrikanska och asiatiska länder.

Förväntade läranderesultat

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- ha kunskap om polisens styrning och ledning samt samverkan med andra myndigheter och ideella organisationer
- ha kunskap om demokratins grundvalar och rättsstatens organisation

Delkurs 4. Ordning och trygghet inkl fältstudier (7,5 p)

Innehåll:

Delkursen behandlar några grundläggande moment i polisens uppdrag att upprätthålla ordning, säkerhet och trygghet i samhället. Relevant lagstiftning och aktuella dokumentationskrav behandlas och sätts i sitt sammanhang. Etiska och juridiska aspekter på polisrollen vad gäller uppträdande, bemötande och ingripande introduceras. Viss tvångsmedelsanvändning, laga befogenhet, straffrihetsgrunder och reglerna kring polisens användande av skjutvapen introduceras. Problemorienterade lösningar och konflikthantering diskuteras i varje delmoment. Beteendevetenskapliga perspektiv på stress, aggression, utstötning och avvikande beteenden behandlas. Bemötande av brottsoffer diskuteras. Momentet avslutas med en övning i vilken färdigheterna i poliskunskap, juridik, beteendevetenskap samt enkla tekniker i konflikthantering övas.

Förväntade läranderesultat

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- ha kunskap om de grundläggande momenten i polisens uppdrag att upprätthålla ordning, säkerhet och trygghet i samhället
- kunna tillämpa ett professionellt etiskt förhållningssätt

Fältstudier:

Syftet med fältstudien är att koppla ihop teori och praktik samt att låta studenterna förvärva kunskap och erfarenhet om yrkesrollen polis och polisens uppdrag genom att följa polisens dagliga verksamheter.

Delkurs 5. Etik och bemötande (7,5 p)

Innehåll:

Delkursen integrerar socialpsykologi inkl. kommunikativt förhållningssätt utifrån polisens bastaktik samt polisetik. I kursen studeras socialpsykologi med fokus på mellanmännsliga möten och kommunikation. Det som behandlas är möten med människor, hur vi fungerar som människor utifrån sociala koder, hur vi kan förstå oss själva och andra i olika situationer. I det kommunikativa förhållningssättet i bastaktiken presenteras begrepp och konflikthanteringsstrategier. Olika aspekter av polisiär yrkesetik introduceras inkl. grundläggande värden i polisarbete, etiska analyser och relationen mellan professions- och förvaltningsetik.

Förväntade läranderesultat

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- ha kunskap om det kommunikativa förhållningssättet i nationell bastaktik
- ha kunskap om socialpsykologiska begrepp som socialisation, attityd och attitydförändringar, kognitiva strukturer samt symbolisk interaktionism
- kunna redogöra för de värden som ligger till grund för etik i polisarbete
- kunna reflektera över skillnaden mellan professions- och förvaltningsetik ur ett polisiärt perspektiv
- kunna tillämpa olika etiska analysmodeller på polisarbete

Färdighetsämnen

Färdighetsämnena integreras i terminen.

Akutsjukvård (3 p)

Innehåll:

Momentet syftar till att studenten ska skaffa sig grundläggande kunskaper för att kunna agera vid akut omhändertagande av skadade med beaktande av den skadades/drabbades tillstånd. Vidare ska studenten skaffa sig kunskaper om hygieniska åtgärder för att förebygga smitta och smittspridning.

Momentet behandlar huvudsakligen direkt livräddande åtgärder, grundläggande sjukdomslära, akuta psykiska tillstånd, prevention av smitta och smittspridning samt hjärt- och lungräddning av vuxna. Kursen behandlar delvis de somatiska symptom som kan förväxlas med berusning.

Förväntade läranderesultat.

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- ha ett etiskt synsätt i uppträdande, bemötande och vårdande handling
- kunna beskriva olika akuta sjukdomstillstånd där förväxlingsrisk föreligger

- kunna identifiera och åtgärda andning och hjärtstillestånd hos vuxen person
- kunna redogöra för principen S-ABCDE på skadad/sjuk person
- identifiera och tillämpa förebyggande åtgärder gällande smitta och smittorisker i polisiär verksamhet
- beskriva psykologiskt omhändertagande av drabbad, anhörig samt kollega i samband med skadehändelse

Kriminalteknik

Innehåll:

Ämnet i sin helhet omfattar fyra terminer och syftar till att ge studenten den kunskap och förmåga som behövs för att fylla kraven i enlighet med Rikspolisstyrelsens Kriminaltekniska strategi. Studenten ska ha färdighet och förmåga att vidta initiala åtgärder och enklare former av dödsfalls- och brottsplatsundersökningar och ha förmåga och kunskap att dokumentera detta. Studenten ska även ha färdighet i att säkra vanligt förekommande spår och även ha färdighet och förmåga att göra en preliminär bedömning av gärningsmannens tillvägagångssätt. Studentens genomförande skall präglas av objektivitet. Studenten skall kunna agera med respekt och kunna visa empati gentemot brottsoffer, målsägande och vittne i samband med de praktiska momenten.

Förväntade läranderesultat.

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- ha kunskap om den kriminaltekniska organisationen i Sverige och hur den tekniska bevisningen används i rättsprocessen
- ha färdighet och förmåga att upprätta en skalenlig skiss över en brottsplats
- ha färdighet och förmåga att framställa digitala bilder som kan användas vid protokollering av en brottsplats
- kunna upprätta ett kriminaltekniskt protokoll över en enkel brottsplatsundersökning

Konflikthantering

Innehåll:

Terminen innehåller grundläggande träning i självskydd och grepptekniker samt en introduktion av det grundläggande taktiska förhållningssättet. Utbildningen syftar också till att studenten ska reflektera över signalvärdet i olika uppträdande som polis. Reflektionerna integreras med det kommunikativa förhållningssättet och kursen i polisärt förhållningssätt. Behov och proportionalitet (PL 8§) är utgångspunkten vid all diskussion samt genomförande av fysiska metoder kopplat till konflikthanteringen.

Förväntade läranderesultat

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- visa förmåga att genom motoriska övningar genomföra gripande med ledgrepp, skuldergrepp och nedläggningar
- genom motoriska övningar visa förmåga att försvara sig själv i situationer vid hot om våld eller våld i samband med brott mot liv eller hälsa
- genom redovisning visa förståelse för olycksfallsrisker, förbjudna grepp relaterade till våldanvändning enligt RMV's rapport i handboken för konflikthantering/självskydd
- genom praktisk handling visa att man förstår (PL 8§) ur ett våldanvändningsperspektiv
- visa god simkunnighet och kunna genomföra livräddning i vatten

IT

Innehåll:

Under terminen undervisas i grundläggande hantering av polismyndighetens IT-system. Grundutbildning ges i programmet Rationell Anmälnings Rutin (RAR)

Förväntade läranderesultat

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- kunna hantera polisens IT-system enligt de föreskrifter och allmänna råd som finns angivna i Rikspolisstyrelsens författningssamling
- kunna upprätta en grundanmälan i anmälningsprogrammet RAR

Hälsa

Innehåll:

Momentet sträcker sig över fyra terminer. Det övergripande syftet i Hälsa är att ge kunskaper om och förståelse för faktorer som påverkar hälsan i yrkesrollen, med tonvikt på den fysiska hälsan. Samtidigt ges studenten möjligheter att utveckla sin kroppskänedom för att kunna agera säkert, hänsynsfullt och skickligt i yrkesrollen. Den första terminen behandlar teori och praktik kring uppvärmning, kroppskänedom, fysisk träning och skadeprevention. Studenten genomför ett test av den personliga fysiska profilen (PFP) och utifrån denna utarbetas ett personligt träningsprogram.

Förväntade läranderesultat.

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- förstå begreppet hälsa och ha inblick i hälsosituationen i polisycket
- förstå hur skador kan förebyggas
- ha kunskap om olika fysiska kvaliteter som rörlighet, uthållighet, styrka och snabbhet
- kunna utarbeta och analysera ett personligt träningsprogram utifrån genomförd test

Polisbilskörning

Innehåll:

Studenten skall få kunskap om fordonets begränsningslinjer och vridpunkter samt en ökad säkerhet i att manövrera ett fordon i trånga utrymmen genom utbildning och övning i körgårdskörning.

Förväntade läranderesultat:

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- hantera fordonets begränsningar och vridpunkter i låg fart på ett körgårdsområde

Undervisningsformer

Undervisningen sker i huvudsak med problembaserad metodik. Kunskapsinhämtning i momenten sker i form av individuellt arbete, basgruppsarbete, handledning, seminarier, föreläsningar, litteraturstudier och praktisk tillämpning. Färdighetsmomenten tränas genom förevisning, praktiska övningar, handledning, inläsning och föreläsningar. Studenten förutsätts delta aktivt i diskussioner som förs vid föreläsningar och seminarier. Arbetsformerna liksom examinationsformerna skall träna studentens förmåga att uttrycka sig sakligt och reflektera kritiskt i såväl tal som skrift. Den reguljära undervisningen är i princip frivillig men närvaro är obligatorisk i de fall aktivt deltagande utgör en del av examinationen liksom i all färdighetsträning. Varje lärare ger vid kursstart information om vilka undervisningsformer som är aktuella för respektive delkurs och färdighetsmoment, om obligatorisk närvaro samt om vad som i övrigt gäller.

Läromedel

Se slutet av dokumentet.

Examinationsformer

Examination på kurserna sker såväl muntligt som skriftligt samt genom aktivt deltagande i basgruppsarbeten, vid handledningar, seminarier och föreläsningar samt vid praktisk tillämpning. Varje lärare informerar vid kursstarten om vilka examinationsformer som gäller. Det ges möjlighet till omtentamen vid två tillfällen, därefter vid nästa ordinarie kurstillfälle.

Betygsättning

Betyg på momenten ges med underkänd, godkänd och väl godkänd utifrån en sammanvägning av prestationer och examinationer. I färdighetsmomenten ges betyget underkänd eller godkänd.

På hel termin ges endast betyget U eller G.

Överlappning

Överlappning

Kursbevis

Student som godkänts i kursen skall på begäran få kursbevis.

Övrigt

Utbildningen skall säkerställa krav på nationell enhetlighet i de polisiära färdighetsämnena i enlighet med rikspolisstyrelsens direktiv.

Läromedel

Författare/red.

Titel, förlag och utgivningsår

Sidor

Obligatorisk litteratur:

Introduktion till utbildningsprogrammet och till yrkesrollen som polis

Granér, Rolf *Personalgruppens psykologi*. Studentlitteratur (1994) s 168

Rättens grunder med särskild inriktning mot straffrätt

Dalström Mats, Nilsson Inger, Westerlund Gösta *Brott och påföljder* - en lärobok i straffrätt om brottsbalken, Bruuns förlag, senaste upplagan Valda delar, ca s 140

Staaaf, Annika & Zanderin *Förvaltningsrätt – en introduktion för professionsutbildningar* s 125

Wennberg, Suzanne *Introduktion till straffrätten* (2002) Stockholm: Nordstedts Juridik ca s 110

Kulin-Olsson, Karin *Juridikens fundament – En inledning och vägledning till juridiken*, Vidi Lex, upplaga fyra s 272

En av följande lagsamlingar, högst 2 år gammal: *Svensk lag*, Justus Förlag Sveriges Rikes Lag, *Norstedts Juridik Sveriges Lagar*, *Thomson Fakta*

Carlsson Per, Persson Michel *Processrättens grunder*. Uppsala/Justus förlag, senaste upplagan Valda delar, ca s 100

Fisher I David *Mänskliga rättigheter, introduktion*. Norstedts förlag s 102

Statsvetenskap

Olof Petersson *Svensk politik* (sjunde upplagan). 2007

Ordning och trygghet

Berggren, N-O & Munck Johan *Polislagen, en kommentar*, Nordstedts Juridik (2008), sjunde upplagan s 207

Annika Norée *Polisers rätt att skjuta*, Nordstedts Juridik (2004) s 115
Lag om ordningsvakter

Polisiärt förhållningssätt

Knutsson, Maria & Granér, Rolf *Etik i polisarbete*, Studentlitteratur (2000) s 160

Kompendium i socialpsykologi och etik. Säljes via repro. s 250

Polishögskolan, Solna *Nationell Bastaktik* inkl DVD-skiva. Säljes av institutionen s 22

Thompson, George *Verbal Judo* : om konsten att övertyga, Svenska förlaget (2003) alt. *Verbal Judo: The gentle art of persuasion*, Quill, Harper Collins (ref.litt)

Granér, Rolf *Personalgruppens psykologi*, Studentlitteratur (1994) s 168

Hilmarsson, Hilmar *Samtalet med känslomässig intelligens – en handledning i konsten att samtala* (2003) s 290

Förlag: Utbildningshuset.

Färdighetsämnen

Akutsjukvård

Bengtsson, Asta & Setterberg, E	<i>Medicinsk grundkurs</i> , Liber 2006	Ca s 50
Jande-Waldau, C & Winarbe, B	<i>Prehospitalt akut omhändertagande enligt Principen L-ABCDE</i> , Räddningsverket 2004 http://www.srv.se	
Rikspolisstyrelsen	<i>Drogtecken och symptom</i> , RPS RAPPORT 1995:7	
Smittskyddsinstitutet	http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/	

IT

Polisutbildningen i Växjö Kriminalteknik	<i>Användarhandbok för Dur Två</i> (Datoriserad Utrednings Rutin med Tvångshantering)	s 49
Jan Olsson Thomas Kupper Hälsa	<i>Grundläggande kriminalteknik</i> , Jure AB, ISBN: 978 91 7223 364 5 (2009)	Ca s 200
	Häften, broschyrer och artiklar (tillhandahålles av avdelningen för Idrottsvetenskap) Hälsopärm, stenciler och kompendier (tillhandahålles av avdelningen för Idrottsvetenskap)	Ca s 100
Konflikthantering	Handbok i ingripande- och självförsvarsteknik	Utvalda sidor